

Izjave vseh dan razen nedelj in praznikov.
—
Issued daily except Sundays and holidays.

PROSVETA

GLASILO SLOVENSKE NARODNE PODPORNE JEDNOTE

Uredništvo in upravljalni prostor: 2657 S. Lawndale av.

Office of publication: 2657 S. Lawndale av. Telephone: Lawndale 4635.

LETO—YEAR XV.

Cena lista je \$5.00.

Entered as second-class matter January 22, 1916, at the post-office at Chicago, Illinois, under the Act of Congress of March 3, 1879.

Chicago, Ill., četrtek, 21. septembra (Sept. 21), 1922.

Subscription \$5.00 Yearly.

STEV.—NUMBER 221.

Acceptance for mailing at special rate of postage provided for in section 1103, Act of Oct. 3, 1917, authorized on June 14, 1918.

PREDSEDNIK JE VETIRAL VOJAŠKO NAGRADO.

ZBORNIKA JE SPREJELA PREK PREDSEDNIŠKEGA VETA VOJAŠKO NAGRADO.

Wall Street upa, da v senatu ne bo dve tretjinske večine za predlog.

Washington, D. C. — Ako so veliki dnevniki že tedne naprej trobili, da predsednik vetira vojaško nagrado, ako jo sprejme kongres, tedaj so bili dobro informirani, kaj si šepetajo velefinančniki v Wall Streetu o vojaški nagradi na uho.

Predsednik Harding je vetiral vojaško nagrado. Svojemu vetu je dodal komentar, v katerem pobija idejo, da se najvišja poštvalnost plačuje s gotovino, kajti kaj takega je bilo v navadi v preteklosti, v bodočnosti naj bo pa drugače. Dalje opozarja, da bo moral kongres skrbeti za pohabljen veterane in da bodo v teku let znašli troški okoli pet in dvajset milijard dolarjev.

V zbornici je položaj tak, da bo kljub predsednikovemu vetu od dana četrtjinska večina za vojaško nagrado. Ko je bil veto s komentarjem prečitán v kongresni zbornici, je bilo jasno, da je zbornica pripravljena glasovati ponovno o predlogi in jo sprejeti. V tem kritičnem trenutku je kongresnik Mondell, republikanec iz Wyominga, postavil predlog, da se glasovanje odloži do prihodnjega dne, da bodo poslanci imeli čas čitati komentar.

Predsednikov komentar ni napravil ugodnega vtisa na kongresnike, še manj pa na doslužene vojake, ki se zavedajo, da so profitarji nagradili milijone, ko so oni tvegali svoje življenje na bojnih poljih v Franciji, in če bi se profitarji obdavčili primerpo, da bi prišlo še več denarja v zvezo zakladnico, kot se potrebuje za izplačilo vojaške nagrade. Spominjali so se tudi, da je predsednik v volilni kampanji govoril v prilog izplačila vojaške nagrade. Dalje so se dobro spomnili, da je predsednik lani atopil pred senat in govoril, da naj se izplačilo vojaške nagrade vzame kasneje na dnevni red. Njegov komentar je pa popolnoma v nesoglasju z njegovimi prejšnjimi javnimi izjavami o vojaški nagradi.

Zaradi tega pričakujejo, da v zbornici ne bo velike razprave, ampak da zbornica glasuje še enkrat prek predsednikovega veta za vojaško nagrado. In to ne bo nič izrednega. Precej kongresnikov mora letos zopet pred volilce. Ti kongresniki dobro vedo, kako sodi ljudstvo doma o vojaški nagradi. Ako glasujejo proti vojaški nagradi, so njih mandati v nevarnosti.

Wall Street stavi vse svoje upe na senat, kajti tukaj upa, da ne bo dvotretjinske večine za vojaško nagrado. Velebizniški listi se prerokujejo, da v senatu ne bo dvotretjinske večine in da vojaško nagrado lahko reši le še politični čudež.

Skozi dve leti so dosluženi vojak upali na vojaško nagrado in marsikateri al je, silkal v duhu, da si postavi svojo hišico ali da odide na domovišče, ko prejme vojaško nagrado. Zdi se, da so ti upi po dveh letih uničeni, ako se izpolni, kar prerokujejo veliki dnevniki, ki imajo dobre stike z Wall Streetom.

Ako bo predsednikov veto vzdržen, tedaj si je stara gaga izkopala svoj lastni grob.

DEMORALIZIRAN TOVARNI PROMET NA PRISCOO ŽELEZNIC.

Springfield, Mo. — Tovarni promet na Priscoo železnici je praktično demoraliziran. Pasazirski promet pa šepa, od kar sta vladna pregledovalca Arthur Rogers in J. R. Vance pregledala lokomotive. Uradniki priznajo, da ni v teku štiri in dvajset ur zapustil tovorni vlak postaje. Šest pasazirskih vlakov je pa imele zamudo od štiri do šestih ur, ker se lokomotive nabijajo v takem stanju, da ne morejo prenesti pregledovanja.

DEBES POZIVA DAUGHTERYJA, NARAJ GA TIRA PRED SODIŠČE.

Lombard, Ill. — (Fed. Press.) — "Železniški delavci bi morali do zadnjega moža ignorirati Daughtertyjevo sodnijsko prepoved," je rekel tukaj Eugene V. Debs. "Vedoč, da s temi svojimi besedami kršim prepoved, upam, da me justični tajnik Daughterty, ki se je bavil s kupovanjem pomolčenjskega za bogate sleparje, predno je dobil sedanjo službo, aretirati in se prepriča, dali je njegova prepoved kaj vredna."

STAVKA ŽELEZNIŠKIH PISARJEV JE ODLOŽENA.

URADNIKI DELAVSKEGA DEPARTAMENTA SE TRUDIJO IZ RAVNATI SPOR.

Lokomotive se nabijajo v zelo slabem stanju.

Washington, D. C. — Delavski department se je potrudil, da prepreči stavko 6.200 članov Bratovščine železniških pisarjev, ki so uslužbeni na pensilvanski železnici na diviziji v Newarku. David Miller, zastopnik železniških pisarjev, Henning, delavski podtajnik in Hugh L. Kerwin, načelnik pogajalske službe, so obdržali konferenco.

Delavski department je priporočil, da se stavka odloži saj za en teden, da v tem času apelira na ravnateljstvo pensilvanske železnice, da se pogaja z uslužbeni in ugotovi njih zahteve. Kompanija namreč zahteva, da pisarji delajo tudi ob nedeljah, ne da bi bili za to odškodovani. Železniška družba se pač neče pogajati z organizacijo pisarjev.

Na pensilvanski železnici je uslužbenih okoli 25.000 pisarjev. Miller je prepričan, ako kompanija ne odneha in vztraja na svojem stališču, da zastavka vseh pet in dvajset tisoč pisarjev, ne da bi glavni odbor odobril ta korak.

Velika razlika je med izjavami trmoglavih železniških predsednikov, ki nečejo spraviti s stavkujočimi železniškimi delavci in komentiranjem položaja po vladnih uradnikih, ki imajo opraviti z železniškimi zadevami.

Oficijelni Washington je prepričan, da bodo vse železniške družbe podpisale sporazum v teku trideset dni, tiste družbe, ki se bodo pa še vpirale sporazumu, bodo stopnjevale prisiljene se podati zaradi razpadajoče prometne opreme.

Nadzorniki poročajo, da se železniške družbe poslužujejo raznih umetnih sredstev, ki pomagajo le trenutno, da ustavijo curkanje kotlov na lokomotivah, medtem ko se drug mehanizem nabija tudi v žalostnem stanju. Tako poročila prihajajo o železnica, katerih ravnatelji trdijo, da so do devetdeset odstotkov nadomestili stavkujoče delavce.

BANONI BLAGAJNIK JE IZGINIL.

Z njim vred pa tudi \$50.000.

Chicago, Ill. — David E. Carlson, blagajnik Cottage Grove Avenue State banke, je zvela noč. Z njim je šlo tudi petdeset tisoč dolarjev, ki so bili lastnina banke. Bančni pregledovalca računov Savage je že pred dvema mesecema zahteval, da Carlson resignira. Pri reviziji je odkril, da je bančni denar naložen v nevarnih "posojilih". Dne 25. avgusta ga je ravnateljstvo odstavilo. Spremenili so tudi kombinacijo pri ključavnicah na blagajni.

Petajstega septembra je Carlson potegnil svojo zadnjo mesečno plačo dve sto petdeset dolarjev. Šel je domov in si svoji ženi dal sto deset dolarjev, rekoč, da hrani s tem denarjem, ker ga bo mogoče potrebovala. Na to se je odpeljal v svojem avtomobilu. Njegova žena je na to obvestila banko, da njen soprog zapusti dom in pozvali so bančnega pregledovalca, ki je odkril primanjkljaj. Ravnateljstvo izjavlja, da je banka solventna in da je primanjkljaj krit.

WALL ST. ŽELI UNIČITI DELAVSKE ORGANIZACIJE.

OSEM DENARNIH MOTOČEV JE POVZROČILO STAVKO ŽELEZNIŠKIH DELAVCEV.

Taka je zapriščena izjava Bert M. Jewella.

Chicago, Ill. — Zanimiva je zapriščena izjava Bert M. Jewella, predsednika železniškega delavskega departamenta v Ameriški delavski federaciji, ki je bila predložena sodniku Wilkersonu pri sodnijsko prepovednem postopanju proti železniškim stavkarjem. Izjava pove, da je osem oseb, predstavljajočih železniški odbor newyorških bank, skovalo zaroto, ki je povzročila, da so zastavki železniški delavci, da tako izvedejo svoj protidelavski program.

V izjavi je povedano, da postojajo tesni stiki med pet in dvajset osebami, ki kontrolirajo devet in devetdeset odstotkov železniških družb, katere lastujejo železnice prvega razreda s 211.280 milijami železniškega omrežja. To je 82 odstotkov železniškega omrežja v Združenih državah. Od teh pet in dvajset oseb snada osem oseb k notranjemu bančnemu krošku, ki obkrojuje bančno tvrdko Morgan Co. in National City banko v New Yorku. Cila skupina tvori praktično notranji krošek finančne zveze. Osebe, ki igrajo na prve goli pri upravi ameriških železnice, so sledeče: Robert S. Lovett, predsednik upravnega odbora Union Pacific železnice in član glavne uprave na dvanajst železnice, William Rockefeller, član glavne uprave na enajst železnice, H. W. De Forest, advokat v New Yorku in kapitalist, član glavnih uprav na enajst železnice, A. H. Smith, predsednik New York Central železnice in član glavnih uprav enajst železnice, G. F. Baker, predsednik First National banke in ravnatelj na deset železnice, H. S. Vanderbilt, ravnatelj na deset železnice, Samuel Rea, predsednik Pensilvanske železnice in L. P. Loree, predsednik Delaware & Hudson železnice. (William Rockefeller je že mrtev, kajti umrl je pred kratkem).

Drugi sedemdeset mogotev je pa sledečih: A. J. County, A. W. Kreeb, F. N. Davis, Fairfax Harrison, W. W. Atterbury, J. E. Reynolds, Charles Steele, Howard Elliot, M. H. Smith, Charles Hayden, A. H. Harris, Julius Kruttschnitt, Charles E. Ingersoll, E. T. Stoffensbury, E. V. R. Thayer, T. De Witt Cuyler in H. Walters.

Kaj je pokazala obravnava do zdaj? Odvetniki, ki zastopajo železniške delavce, razdirajo dokaz za dokazom, s katerimi prihajajo zastopniki justniškega departamenta. Ene tretjina zapriščene izjave, katere so predložili Daughtertyjevi pomočniki, je bila zavrzena od sodnika. Odvetnik Riechberg, ki zastopa železničarje, je označil vladne dokaze kot "plaz govorice, katerih sledi kažejo na krivo pripravo". Daughterty se trudi dokazati, da se organizacije železniških delavcev kovalje zarote z namenom, da preprečijo meddržavno trgovino z nasilnimi dejanji Riechberg je pa naglašal, da se ne da slediti, da je bil en sam akt, o katerih govore zapriščene izjave, izvršen po uniji.

Vlada je zavzela stališče, da je stavka samansabi nepostavna. To stališče so odvetniki železničarjev razvedrali. Dokazali so, da Esch-Cumminson transportni zakon ne določa, da so odloki železniškega delavskega odbora obvezni. Vaska stranka lahko odkloni njegove odloke po navadnem ameriškem načinu. Daughterty se trudi, da sodnijska prepoved postane trajna.

Začnana sodnijska prepoved ki je bila podaljšana za deset dni, poteče dne 21. septembra.

Stavka tiskarjev na Dunaju.

Dunaj, 20. sept. — Stavka tiskarjev traja že dva tedna. Socialistična "Arbeiter Zeitung" je edini list, ki izhaja.

OSKREBNIKI ŽIVALI SO BOLJE PLAČANI KOT OSKREBNIKI BOLNIKOVI.

New York, N. Y. — (Federated Press.) — Pazniki z zverinjaku v Bronxu, ki skrbijo za opice, da jim ničesar ne manjka, prejemaajo \$150 mesečno plačo, medtem ko strežarji v bolnišnici za invalide, katero vzdržuje zvezna vlada, dobivajo \$50 do \$70 na mesec. V bolnišnici so bivši vojaki, ki trpe na živčnih in duševnih boleznih. Tako poroča dr. Thomas W. Salmon, psihijater in profesor na Kolumbijskem vseučilišču.

AMERIŠKI SENTIMENTALCI HUJSKAJO NA VOJNO.

Harding pa izjavlja, da Amerika ne bo reševala turške krize.

POMAGALA BO BEGUNCEM.

Washington, D. C. — Predsednik Harding in kongres prejema ta brzojavke voditeljev raznih verskih in dobrodelnih organizacij, ki zahtevajo, da se Amerika postavi na stran Anglije in pomaga kaznovati Turke zaradi njihovih barbarških činov, izvršenih nad kristjani v Mali Aziji.

Harding je pa odgovoril v torek popoldne, ko je bila v Bell hiši izdana sledeča izjava:

"Združene države nimajo namena, da bi sodelovale pri reševanju krize na Bližnjem vzhodu. Amerika ne pojde v nobeno inozemsko vojno."

Izjava je bila obelodanjena po kabinetski seji, ki je bila izredno dolga. Kabinet je nedvomno razpravljal o sedanjih krizi v Evropi in zaključil, da se Združene države ne bo mešale v angleško-turški spor neglede na pobožno željo ameriških sentimentalcev, ki bi radi imeli križarsko vojno s Turki.

Izjava se dalje glasi: "Bojnih ladij ne bomo poslali. Imamo ladije na Bližnjem vzhodu, ki skrbijo za življenja in lastnino ameriških državljanov, toda naši pomorščaki nimajo oblasti, da se bi izkrcali na suho v obrambi Carigrada in morske ožine."

Pomočni tajnik Phillips je v torek zvečer objavil sledeče poročilo:

"Prejeli smo kablogram admiral Bristola, datiran 18. t. m., ki se nanaša na brzojavko kapitana Hepburna v Smirni. Hepburn javlja Bristolu, da je konferiral z angleškimi, francoskimi in italijanskimi pomorskimi častniki glede na prevažanje beguncev iz Smirne. Adresirali so apel na Kemala, da naj dovoli grškim parnikom vstop v luko za odvedbo beguncev, ki štejejo 120.000 oseb. Bristol čaka na Kemalov odgovor, predno more storiti kak korak v avrhu olajšanja stanja kristjanom. Potreba pomožne akcije je tako velika, da privatne organizacije absolutno ne morejo storiti ničesar. Interveneriti morajo vlade in Bristol bi rad vedel, dali bo pomagala tudi ameriška vlada, da se vsi kristjanski begunci odpremijo iz Smirne. Begunci se nahajajo v težkem položaju. Živil nimajo in med njimi so izbruhle kužne bolezni."

Dr. Barton, predsednik Ameriške pomožne uprave na Bližnjem vzhodu in tajnik Odbora ameriških misijonov v Inozemstvu, je poslal dolg apel iz Ženeve, da naj Združene države aktivno posežejo v grško-turško godljo. Barton pravi, da ima Amerika "moralne interese v Turčiji in mora deliti svojo odgovornost za varstvo kristjanov z Anglijo in Grčijo."

Med drugimi, ki bi radi da Amerika pošlje armado na Turško, so tudi članice ženskega misijonskega odbora v Bostonu; poslale so brzojavko Hardingu z zahtevo, da Amerika prepreči okupiranje Carigrada po turških nacionalistih.

Chicago in okolice: V petek jasno in hladno. Lahki severovzhodni vetrovi. Temperatura v zadnjih 24 urah: najvišja 66, najnižja 60. Sonce izide ob 6.35, zaide ob 6.52.

VREME.

Chicago in okolice: V petek jasno in hladno. Lahki severovzhodni vetrovi. Temperatura v zadnjih 24 urah: najvišja 66, najnižja 60. Sonce izide ob 6.35, zaide ob 6.52.

Anglija je sama za vojno s Turki.

Kemal vztraja, da mora entente vrniti Carigrad in Tracijo vprašanje ožine naj reši konferenca. Francija in Italija odklanjata vojno s Turki. Avstralija ne bo pomagala Grkom. Rusija zahteva, da se turška kriza reši na konferenci, na kateri bodo zastopana vsa ljudstva, ki žive ob dardanelsko-bosporški ožini in ob Črnem morju. Ožina mora biti pod kontrolo teh ljudstev.

Rebelne grške čete razvile rdečo zastavo.

Paris, 20. sept. — Iz Rima poročajo, da je punt med grškimi vojniki v Traciji vedno večji. V Rodostu so bili v ponedeljek izgredli; večja četa vojakov je korakala po mestu s rdečo zastavo na čelu. V izgredih je bilo ubitih več grških častnikov. Na stotine grških vojakov v Traciji je obrnilo hrbet armadi in pobegnilo domov.

London, 20. sept. — Dva bataljona moš v Angliji in dva bataljona iz Irske sta dobila ukaz, da se morata takoj vkrcati na transpote, ki jih odvede v Malo Azijo.

Iz Carigrada je prišla vest, da se kemalisti dosegli Bigho, ki se nahaja v nevtralnem conl. Bigha je 45 milj vzhodno od Canaka in 12 milj od Mramornega morja. General Harrington, vrhovni poveljnik britskih čet na Bližnjem vzhodu, je prejel navodila, da mora preprečiti invazijo nevtralne cone za vsako ceno.

Paris, 20. sept. — Danes se vrli v Parizu konferenca glede položaja na Bližnjem vzhodu. Navzod so francoski ministri predsednik Poincare, angleški minister za zunanje stvari Curzon, jugoslovanski kralj Aleksander, jugoslovanski vnanji minister Ninič, grof Sforza iz Italije in zastopniki Rumunije. Sestanek se vrli v prostorih zunanjega ministrstva na Quai d'Orsay.

Težko je reči, kaj se izleže iz te konference. Glavirji entente bodo nedvomno sestavili odgovor na noto Kemala paše, ki je bila dostavljena danes ajutraj. Kemalova nota vsebuje odgovor na prejšnjo noto entente, ki zahteva, da turški nacionalisti priznajo in spoštujejo nevtralno cono ob Dardanelah in Bosporu.

Kemal je odgovoril, da se mora takoj vrstiti konferenca, ki naj reši vprašanje garancij glede nevtralnosti dardanelsko-bosporške ožine; dalje zahteva, da morajo njegove čete zasesti Tracijo in izgnati Grke povzd s turškega ozemlja.

Kemalova prva zahteva bo najbrž sprejeta, druga zahteva pa nedvomno najde odpor pri Angliji.

Kakor zdaj stoji stvar, je Anglija sama za vojno s Turki s pomočjo najemnikov. Francija je umaknila svoje posadke z azijske strani dardanelске ožine; vse francoske častolajpe splydira ta sklep vlade. To dokazuje, da Francija nagaja Angliji kolikor more. Zdi se, da konferenca na Quai d'Orsay položi temelj mirni rešitvi turškega vprašanja; drugega izhoda ni, ker ni sloge med zavezniki. Anglija ne more sama riskirati vojne s Turčijo in Rusijo.

Paris, 20. sept. — Mustafa Kemal paša je obvestil francosko vlado, da čaka na konferenco in ne bo napadel nevtralne cone, niti Carigrada, ako mu Anglija, Francija in Italija zajamčijo, da Turčija dobi nazaj Tracijo do reke Marice s Odrinom vred in pa Carigrad. Dardanelsko-bosporška ožina mora biti odprta in avoobodna ter pod kontrolo mednarodne komisije, katere sedež naj bo na Galipoliju namesto v Carigradu.

Kemalove zahteve so bile danes predložene angleškemu vnanjemu ministru Curzonu, ki se je udeležil ententne konference v Parizu.

Avstralija ne bo pomagala Grkom.

Melbourne, Avstralija, 19. sept. — Ministrski predsednik Hughes je danes izjavil, da je Avstralija sicer pripravljena pomagati Veliki (Dalje na 3. strani.)

LONDON PREDLAGA, DA HARDING POSREDUJE ZA MIR V DARDANELAH.

Washington, D. C. — Med London, socialistični kongresnik iz New Yorka, je 19. septembra predložil resolucijo v poslanah zbornici, pozivajoč predsednika Hardinga, da naj ponudi posredovanje za mir med entento s Turki.

Kongresnik Kindred je pa predložil resolucijo, da naj predsednik pošlje protest Kemalu zaradi pabura in masakrov v Smirni.

ZLAT RUDNIK DAJE SVOJE ŽRTVE NA PLANO.

Prvih devet rudarjev, ki so dali življenje za zlato svojih gosposdarjev, so prinesli na površje.

ŽRTVE JE TEŽKO SPOZNATI.

Jackson, Calif. — Zlati Argonauts zdaj daje iz sebe svoje največje žrtve. V torek so prinesli na površje prvih devet mrtišev iz zlatne rude. Trupla rudarjev so bila povita v platno in takoj ob usiju rudnika Kennedyja, skozi katerega prihajajo žrtve na plano, so jih položili v krsto in odnesli v prostora bližnja tovarna za čiščenje in pečenje zlata kovine. Ke bodo vsa trupla na površju, se bo vrnila koronarna preiskava in potem bo skupni pogreb.

Dobava trupel na površje je zelo počasna; vlačiti jih morajo skozi dolg rov v rudnik Kennedy od tam pa na vpenjači na vrh. Identifikacija je tudi počasna, ker so trupla zelo razpadla. Rudarji, ki so bili najdeni nagi, bo sploh težko spoznati, ker nimajo na sebi ničesar, kar bi služilo v identifikaciji. Drugi bodo spoznani po obleki in predmetih v žepih.

Med prvimi trupli na površju jih spoznali sedem. Prvi je bil Maurice Giametti; drugi je George Steiman, ki zapuša vdovo in štiri otroke, med katerimi je najmlajši star sedem mesecev, toda vdova bo kmalu zopet mati. Steimanova je le drugič vdova in njen prvi soprog je bil tudi ubit v rudniku. Drugi, ki so bili spoznani, so: G. Ruzi, Cesare Lanardi, Eugene Buecaglia, Timothy E. Gareia in Elmer Bacheller.

Mrtlička oglednica mrs. Lola Potter poseti rudnik, predno bo otvorila preiskavo.

VIHAR VRTINČAR JE DIVJAL NA FILIPINIH.

Manila, Filipinsko otočje. — Tukaj je divjal strašen vrtinčar, kateremu pravijo tajfun, skozi šest in trideset ur. Najhuje je divjal tajfun v severnih pokrajinah na Luzonu. Uničil je brojevalne in telefonske naprave in ruval dreve, s koreninami vred. Minilo bo nekaj dni, predno se dobe podrobne vesti o nezdogi, ki jo je povzročil vihar.

ŠTALO POGRČAJO OD 7. SEPTEMBRA.

New York, N. Y. — Brata Bert in Harold Krueger sta se odpeljala v hidroplani sedmega septembra od tukaj proti jugu. Ker nista dospela na svoj cilj, se boje, da jih je doletela kakšna neugoda.

PROSVETA

GLASILO SLOVENSKE NARODNE PODPORNE JEDNOTE

LASTNINA SLOVENSKE NARODNE PODPORNE JEDNOTE

Cene oglasov po dogovoru. Reklami se ne vračajo.

Narodnina: Zadržane države (Izven Chicago) \$5.00 na leto, \$2.50 na pol leta in \$1.25 na tri mesece; Chicago \$6.50 na leto, \$3.25 na pol leta, \$1.65 na tri mesece, in za inozemstvo \$8.00.

Naslov na vsa, kar ima stik s urednikom:

"PROSVETA"

2657-59 So. Lawrence Avenue, Chicago, Illinois.

"THE ENLIGHTENMENT"

Organ of the Slovene National Benefit Society.

Owned by the Slovene National Benefit Society.

Advertising rates on agreement.

Subscription: United States (except Chicago) and Canada \$5 per year; Chicago \$6.50, and foreign countries \$8.00 per year.

"MEMBER of THE FEDERATED PRESS"

Datum v oglepju n. pr. (Aug. 31-32) poleg vsega imena na naslovu pomeni da vam je s tem dnevnom potekla naročnina. Ponovite jo pravilno, da se vam ne ustavi list.

"VSI RUDARJI SO MRTVI V ZLATEM RUDNIKU"

Tako in enako so se glasili napisi nad vestmi predvčerajšnjim v velikih dnevnikih, dasiravno noben pаметen človek ni pričakoval, da bodo po dva in dvajset dneh našli rudarje še žive v rudniku Argonautu.

Vesti se glase, da so rudarji umrli v petih urah zaradi strupenih plinov, ki so se razvili v rudniku vsled požara. Koliko je resnice na tej vesti, bo težko dognati, kajti trupla so bila tako razkrojena, da je bilo nemogoče jih spoznati.

Fakt je, da je sedem in štirideset rudarjev izgubilo svoje življenje, ker se ni družba ravnala po obstoječih varnostnih predpisih in ni oskrbela rudnika še z enim izhodom v slučaju potrebe in sile. Dalje je dejstvo, da je bil izhod v rudnik zamašen s steno iz betona. Ta stena je bila zgrajena pred tremi leti, kar sta se družbi, ki lastujeta rudnika Argonaut in Kennedy sprli, ko je bil rudnik Kennedy poplavljen ob času požara v rudniku Argonautu pred tremi leti.

Veliki dnevniki skušajo to dejstvo prikriti z jokavimi komentarji, da je življenje rudarja vedno v nevarnosti, in ne omenjajo dejstva, da bi bilo vseh sedem in štirideset rudarjev še živih, ako bi bil rudnik imel še en izhod.

Prav nič ni treba vpraševati, kdo je zakrivil tragedijo globoko doli po zemljo, kajti jasno je kot beli dan, da so morali rudarji umreti zaradi zločinske malomarnosti od strani družbe.

Taka tragedija, ki se je odigrala v rudniku Argonautu mora vsakega človeka, ki čuti človeško, ne samo pretresti do srca, ampak vzbuditi mora v njemu zavest, da je treba taki zločinski malomarnosti od strani privatnih rudniških interesov napraviti konec.

Varnostni predpisi ne pomagajo nič, dokler ni v postavi določeno, da se lastniki rudnika kaznujejo najmanj z deset let ječe, ako opuste varnostne naprave v rudnikih, ki so določene po postavi, da se morajo izvesti.

Seveda ne bodo tako stroge kazni določene za lastnike rudnikov in ravnatelje rudniških družb, dokler bodo delavci politično dremali in pošiljali v zakonodajne zbornice orodje privatnih bizniških interesov. Ako delavci želi, da se bodo spolnjevale postave, ki predpisujejo, kakšne morajo biti varnostne naprave v rudnikih in drugih industrijskih podjetjih, tedaj morajo izvoliti poslance iz svoje srede, da zastopajo njih koristi v postavodajnih zbornicah.

Tarnanje in jok, da je sedem in štirideset pridnih delavcev izgubilo svoje življenje zaradi podjetniške malomarnosti, ne pomaga delavstvu. Podjetniški interesi imajo srce iz kamna in poznajo le profit. Jok vdov in otrok rudarjev, ki so umrli v rudniku Argonautu, ne bo omehčal teh interesov, da bodo saj v bodočnosti bolj skrbeli za varnost rudarjev.

Delavstvo mora samo skrbeti, da se take tragedije v delavskem življenju več ne ponove zaradi zločinske podjetniške malomarnosti. Pusti naj jok na strani in se oprime agitacije za letošnje volitve v novembru. Proč s podporiki privatnih bizniških interesov iz zakonodajnih zbornic mora biti klic ameriškega delavstva v jeseni pri volitvah, ako hoče delavstvo doseči, da bo življenje delavca malo višje cenjeno kot se cení zdaj.

Ako bo delavstvo razširilo ta klic tako, da bo rodil sadove in prinesel uspehe, je storilo svojo dolžnost v interesu svojega lastnega razreda. Zgradilo bo podlago, na kateri bo mogoče dalje graditi, da se take katastrofe v industrijskih podjetjih preprečijo. Izvršilo bo veliko uslugo vsemu človeštvu, ker bo poskrbelo, da se prepreči morjenje in ubijanje delavcev na delu, ki so gotovo najkoristnejši člani človeške družbe, ker brez njih ne more obstati človeška družba.

Delavstvo si mora samo kovati svojo usodo. Zastonj pričakuje rešitve in pomoči od tistih, za katere gara in dela. In to stori, ako se v političnem boju postavi na svoje lastne noge in ne sledi strankam, ki imajo sicer ob času volitev lepe besede za delavce, a pozabijo nanje, ko so njeni matadorji izvoljeni.

Socialistična stranka postavi letos kandidate pri jesenskih volitvah. Večina njenih kandidatov je že imenovanih. Delavstvo naj glasuje za te kandidate in naj ne poslušata političnih šumarjev, kajti socialistična stranka je delavska stranka. To potrjuje njen program in njeni edini zastopnik Meyer London v kongresni zbornici.

JAVNA GOVORNICA.

Glasovi članov S. N. P. J. in čitateljev Prosvete.

Wilburton, Okla. — Na dopis v številki 210 sem že enkrat poročal, da je bila dopisnikova pomena, ker tu zaenkrat ni dela. Vzroki so sledeči: Na svoj prostor je vsak čakal, eden rov je še deloma v vodi drugi zelo zasut. V bližini, na Hartshorne so en rov ustavili, čemur je vzrok, da je hotela kompanija vailiti rudarjem električne svetilke, ki pa so nerodni, da niso za rabo in poleg tega zelo drage. Tu je vposelnih 300 moš, ki sedaj gredo s delom. Premogarij teh svetilk ne sprejmejo, zato ne ve nihče, kdaj bo kompanija pristala na stare pogoje. Če se bodo razmere izboljšale, bomo pomagali najbolj potrebnim dobiti delo, za enkrat pa ni nič.

Pisem sem prejel toliko, da ni mogoče odgovorjati kot utrujenemu delavcu, torej se zadovoljite s tem odgovorom vsi prizadejati. Tudi tu smo nekateri brez dela že blizu eno leto, drugi po osemnajst mesecev, podpore nismo dobili nikake, ne od unije, tudi od družtev ne za mesečino, toda komaj smo pričeli s delom, je nam unijaki uradniki obetajo visoke mesečnine. Torej jaz, delavec! Plačevali smo zelo visoko mesečnino, ko smo še delali \$3 do \$12 na mesec, ko smo pa bili brez kruha, nas unijaki blagajna ni poznala. Kakorhitro smo pričeli zopet delati, tedaj pa smo že zopet dobri in plačevali bomo visok assessment.

Tako torej delajo z nami nasprotniki Howata, nakladajo visoko mesečnino in take delajo odpor med vrstami članstva, kjer se razpaseva črv nezadovoljnosti. Če bomo pri prihodnji volitvi v uniji imeli toliko nezavednešev, ki bodo dali glasove nasprotnikom naprednega delavkega boritelja Howata, smo si sigurni slabih časov. Je paš žalosten, a resničen pregovor: Če nisi v uniji, te bleda kompanija, ko si pa v uniji, te stiskajo uradniki.

Pa reci, moj prijatelj, da to ni res? Zato pa agitiramo za prihodnje volitve, da bomo v unijah imeli res ljudi, ki bodo za dobrobit nas vseh, ne pa pristanakih sebišnežev. Rabite pamet, ter malo pomislite, kdo po nedolžnem sedi v ječi v Girardu, Kansas. Pozdrav — Jože Alič.

Wilburton, Okla. — Zopet se moram oglasiti v našem delavskem listu, Prosveti, na katero smo Slovenci lahko ponosni, da jo imamo, ki je naš zagovornik in nekaj posredovalec med nami v Ameriki, do potoma nje lahko izvedemo, kako se godi našim bratom po drugih nasebinah in kak se njihove težnje.

Poročati moram zopet o razmerah v Wilburtonu. Z obratom je tu prišlo sedem rorov, in sicer s "polno paro". Na dan, ko so pišem, je zadnja majna odprta. Kdor je prišel sem dosežaj, je delo dobil. Prišla sta tudi dva rojaka iz Kansasa takoj na moj dopis v št. 210 tu dobila delo. Od sedaj pa bo zopet bolj trda, dokler se industrija bolj ne poživí.

Ljudje silno pritiskajo sem za delom od vse strani in sili se, da bo tukajšnja premogarska družba odprla še neki rov, ki je zasut že leta. Koliko je resnice na tem, ne vem, dosežaj so zaobratovale vse majne razun em. Rojak Alič pravi, da dobiva dovolj pisem od vse strani radi vpraševanja za delom, zato tudi meni ne preostaja drugač, kot da se zopet obrnem na naš delavski list in izjavim, da dela zaenkrat ni več. — Anton Povše.

Browder, Ky. — Iz države "mesečine" in tobaka ni dosti dopisov, kajti tu v državi Kentucky tudi ni dosti Slovencev, kakor drugih inozemcev ne. Naseljeni so tu sami tu rojeni, pa tudi črncev je precejšnje število. Razumemo se dobro s njimi in oni so prijazni z nami.

Pred par dnevi je rojaku Johnu Mihelišiču odtrgalo pčee na levi roki, ko je izpodrezaval premogovo žilo s strojem. — Predmelaveu O. T. Galavay je strlo noge in dobil je netranje poškodbe, ko se je utrčala na njem debela plast kameanja. Sedaj se nahaja v bolnišnici v Louisville. — Pri rojaku tajniku društva Bodočnost št. 157 SNPP se je oglasila gospa Štokljica in pustila krepko hčerko. Mati in hčerka sta pri dobrem zdravju.

Moj dopis in odgovor dopisniku iz Homer Cityja dopisniku ni

po godu, dasi sem pisal resnico. Dopisnik priznava, da je delal v neorganiziranih premogorjih in tudi, da bo mogoče še delal, ter navaja tudi vzroke za to. Nikakor pa ne bi mogel verjeti, da dopisnik trdi kaj takega, ko omenja Blaine, Ohio, da sem jaz prišel od tam pretečenega oprila. Mogoče dopisnik ne ve, da so v državi Ohio vsi premogarij v organizaciji U. M. W. of A. pa če bi bili ali ne, jaz še nisem delal na Blaine, O., in tudi ne v okolici, ker tam še nisem bil.

Dopisnik pravi, da sta samo dva stara Slovence, ki se že več let držita v 23. distriktu, vsi drugi pa da so novinci tega leta. To ni resnica. Nadalje piše: "Dopisnik pripozna, da ni lepo; ostal naj bi bil v Ohiju, pa bi bilo prav lepo." Ne vem, kaj naj pripoznam, če se pa nahajam v državi Kentucky že več let. Predčil sem večkrat njegov dopis, kjer piše nekaj o Ave Miel, glasilu KKKK, da je pravilno, da človek pokaže kam spada, o "glihi, ki vkup štrija", da bi videl rad še kak resničen odgovor in o pravici, ki v oči bode. Skoroj bi mu na tak dopis ne odgovoril, toda list Prosveta, ki posveti v vsako temno luknjo, je zato primerna, da mu odgovorim.

Slovenci smo naslikali laž s prav kratkimi nogami, da bi z njo ne mogli priti daleč, zato tudi dopisniku jamčim, če mi more dokazati le eno laž, da mu poljem nagrado po \$50 za vsako besedo.

"Na Homer Cityju je še mlada organizacija", pravi dopisnik, "pa vendar se ne isprauje, koliko vozov ima ta ali oni, to pa za to, ker ni nevoščljivosti." Kdo ima pri tem najmanj govoriti o nevoščljivosti, ve dopisnik. Dopisniku svetujem, da se posluži moje ponudbe in dobil bo nagrado. Če se ne bo oglašil, bom smatral, da ni resnično, kar je pisal v prejšnjih dopisih. On naj se torej pokaže v javnosti z resničnimi dokazi. — A. M. Bradley.

SLIKE IZ NASELBIN.

Edison, Kans. — Od tukaj se redki dopis v listu in zato sem se odločil jaz napisati malo o stanju Howatovih mož v Kansasu, ali vsaj o tej okolici, da ne bodo rojaki drugod mislili, da smo ta nagradeni za stavko, kot se spodbudi po enoletni stavki. Še celo unijake karte nam ne dajo, da bi se s njo lahko izkazali drugod, ako bi iskali delo, da bi smali drugod, da smo dobri stavkarji. Če gremo drugam brez unijake karte, bodo mislili, da smo stavkokaši, ki smo opravljali delo med splošno stavko.

Tu se jako težko dobi delo. Vsaki dan sem pri rovu, da vidim, koga bo doletelo usmiljenje, da lahko gre v jamo, pa ne sam, kakih petdeset jih vedno poseda tam pri jami. Bos beži pred nami in se skriva, da ga nihče ne nadleguje. V jami ima vsaki dan dovolj ljudi, ker jih nabere lahko pred vzhodom, pri čemur največ odloča poznanje in prijaznost napram bosu. Tako se vrši korupcija, po uniji pa ni ne huda ne slaba.

Najhujše je videti starega možaka, sključenega od dela, ki mora nesti svoje orodje ven iz jame in pustiti prostor ter nastrejeni premog za mlajše, s katerimi je bos prijazen. Nikomur se reče ne more pritožiti, nikogar ni, da bi ga ščitili. Tako nas je naplašal Lewis za našo poštvovalnost v dolgi stavki, s katero smo pripomogli do dobre zmage. Potem pa naj še kdo reče, da imajo "Howatovi možje" prednost in priliko za zopetno organizacijo. Pa naj bi imeli prednost, izpolnile naj bi se vse obljube o zopetnem sprejemu v organizacijo, ki so nam jih dali med stavko, kaj nam pomagajo vse te obljube, če so pa želodec prazni.

Po mnogih rovih sem bil in tako smo bili menda vsi, spraševali smo za delom, pa okrutni odgovor je bil slišati povsod: danes ni dela. Če ima trohice razuma, lahko vsak rojak sodi, kak obšutke gojimo kansaški rudarji do take organizacije, ki nas je strahovala kot mačha, mesto da bi pri njej dobili materinskega varstva. Družine so tod res revne, dohodkov ni od nikoder, odkar so šli illinojski rudarji na stavko. Rojaki bi radi šli drugam po drugih državah in si poiskali delo, pa ne morejo brez sredstev nikamor.

V društvenih ozirih bi pri nas ne bilo preslabo, kajti ljudstvo je napredno. Med pčenic je seveda vedno ljuljka, o kateri pa ne bom mnogo pisal. Povem le toliko tistim, ki so sanjali o meni, da sem odšel v paradiž, ali da bom šel

šel, naj brez skrbi spijo. Svoje bom še poračunal s onimi, ki so prizadeti, če bom res moral zapustiti nasebino. Vsekakor ni lepo o njih, da se tako radi mene ogrevajo; ali naj bom tako poplačan za moje izredno delo v tej krizi. Primerjal bi lahko nekatere Lewisu, ki tudi na ta način plačuje. Kdor se čuti ujaljenega, pa naj se oglasi, odgovor bo dobil vsaki čas. — Math Paver.

Nellis, W. Va. — V časopisih berem, da je stavka končana, ali pri nas ni tako, stavko imamo še kot prvega aprila, samo toliko je razlike, da sedaj stavkajo tudi stavkokaši, ker ni železniških vozov na razpolago. V enem mesecu so dosežaj delali štiri dni, nakladali so premog v zaprte železniške vozeve, ali sedaj tudi teh ni. Stavkokašev je največ črncev iz Alabame in tudi belih različne narodnosti iz Pennsylvanije. Zato je potrebno, da vsakega, ki pride k vam v nasebino od drugod za delom, vprašate, kje je bil po 1. aprilu in od njega tudi zahtevate izkazilo. Ako nima izkazila, ga poljžite nazaj.

Tu spadamo pod 17. distrikt, ki je operatorjem najbolj na srečo, ker je najbližje Loganu. Delati nam niso dali nič še od leta 1920, da bi nas lažje pridobili na svojo stran v sedanjí stavki, ali smotili so se. Mi stojimo kakor eden, in da niso dobili stavkokašev iz drugih dežel, bi bili še podpisali pogodbo.

Tudi stavkokaši so že pričeli odhajati od tu in tako brezdvomno nismo več daleč od zmage. Le malo potrpljenja in operatorji bodo podpisali ne samo v Zgodni Virginiji, tudi po Pennsylvaniji bodo. Boljše je sedaj potrpeti še en mesec, kakor pa potem celo življenje garati zastoj.

Vseh vrst postave imamo pri nas, le takih ni, da bi nas ščitila. Naravno, da so nas večinoma spodbili iz stanovanj s sodnijskim postopanjem. Konstatirajev se tukaj ne manjka. Vseeno se bodo morale kompanije podati, ako bomo ostali tako solidarni, kot smo bili dosežaj. Zatorej rojaki, še malo potrpljenja in zmagali bomo.

Pozdravljam stavkarje širom Amerike. — Stavkar.

Bellingham, Wash. — Človek bi mislil, da so nas pogonobili stavkokaši, ker ga ni glasu od tu, a še smo pri življenju, dasi so nam odvzeli zadnji kosček kruha. Zmaga nam je gotova, smo si mislili, ko smo zastavkali 1. aprila, a komaj sta pretekla dva meseca, že se je pričela kompanija pogajati za sklenitev separatne pogodbe. Bila je pri volji priznati staro mezdó, mi pa smo odklonili iz razloga, da ne pustimo naših bratov stavkarjev na cedilu, da bo zmaga za vse. Vsi na delo ali pa nobeden, smo rekli.

Kompanija je tedaj pričela obratovati pod "odprto delavnico" dne 22. maja, importirala je stavkokaše od vse strani, ki še danes obratujejo s polno paro noč in dan po šestnajsturne meзде. Pri vsem tem nismo obupali, misleč si, saj prišel bo čas tudi za te najete ljudi in naše zahteve bodo izpolnjene. Prevarali smo se in mesto njih bomo mi morali pobrati šila in kopita ter iti za kruhom drugam. Stavkokaši bodo lepo ostali tu in imeli naša stanovanja, dočim so sedaj morali bivati po šotorih in zaprtih železniških vozovih. Teh stanovanj so se sedaj oprostili in se nastanili po mestu.

Koliko smo torej dosegli s stavko? Prej je bil tu unijaki rov in delavci so bili dobro organizirani, sedaj pa je vse unija šla po vodi, mi lahko stavkamo do smrti, če se nam jubi. Dragi bratje so pozabili, kar so obljubavali, ko je bilo enkrat ugojeno nekaterim, je utihnil klic: vsi na enkrat ali pa nobeden. Ali ne vedo, kam pelje taka pot? Taka pot vodi do razpada organizacije.

Sedanja stavka je bila popolna in stavkarji solidarni kakor še ni kdaj prej, s trdnim upanjem so čakali zmage in bili v miru, misleč, saj bo tega kmalu konec za vse skupaj. Ispadlo je pa drugače, nekateri so se res vrnili na delo kot začasni zmagovalci, drugi pa smo ostali na česti. Nas so pustili celo tukajšnji voditelji in šli drugam. Podpora so ustavili, čeravno je bila prav malenkostna. Nihče se ne zmeni za nas unijake delavce, tudi če gremo sedaj stavkokaši ali pa naj podležemo.

Kaj takega nismo pričakovali in kot mi so razočarani drugi, za to se ni treba čuditi, če pri prihodnji stavki ne bo tolike navdušenja za boj kot je bilo sedaj. Izkušnje uče in tako je tudi nas iz

učilo, da vemo, da danes ni verjeti vsakomur. Kakor vse pokazuje, trpljenja torej še ni konec in še bomo trpeli, to pa bo trajalo dolgo, dokler bomo sledili takim voditeljem. Mesto da bi predvsem izčistili iz organizacije vse nezdruve in zašrtali pravo pot organizaciji, se damo voditi par osemham za nos. Vsak voditelj, ki ne dela po željah članstva svoje organizacije, bi moral biti strogo kaznovan in biti vržen iz organizacije. Tako bi kmalu odpravili iz organizacij vse mučetarje, ki kupujejo z nasprotniki delavstva kot mešetarji na sejumu, kdo da več. Oni dobijo plačilo od kupca in od prodajalca in tako je v sedanjimi voditelji in nami. Na ta način se delajo stavkokaši in pri prihodnji stavki se jih bratje organizirani rudarji nadejajte še več.

Zopet bo treba poiskati kako delo, ki pa ni drugačega tukaj kot stavkokaškega. Precej nas je tu, ki bi lahko šli v unijske rove, toda kam naj gremo, če pa tudi iz unijskih rorov prihajajo poročila, da je še vse natlačeno. Tudi se ališaji, da se rudarji jeze po krajih, koder so pričeli s delom in k njim prihajajo rudarji iz drugih krajev, češ, da jih spodbujajo od dela. Vsega tega bi ne bilo treba, če bi bila spoštna obljuba, da se bomo vsi hkratu vrnili na delo ali pa nobeden.

Pač alabi časi so, vendar bi si lahko pomagali. Včeraj so bile volitve in udeležili sem se jih. Kar lažje so se mi ježili, ko sem opazoval volilce. In tega kot so oni počenjali, lahko le sodim, da gremo iz dežja pod kap. Nikakega preobrata se ne moremo nadejati v državi Washington, pa naj še kdo reče, da se ne vračamo v normalne čase.

Pozdrav stavkarjem širom Amerike. — J. Javoršek.

Greensburg, Pa. — Iz vseh nasebin prihajajo poročila, vseeno človek ne more pravilno zapopasti, kakega mnenja so dopisniki v tej zmešnjavi. Tudi mi v Westmorelandu smo se zavedali 1. aprila, ko je bila stavka napovedana, kaj nam je storiti in priakovali smo na pomoč. Lahko trdim, da bi bili organizirani premogarij poraženi, ako bi ne bili neorganizirani tega storili. Res, da nismo bili organizirani, a reči moram, da smo spoznavali, kako namene imajo kompanije.

Po uspehih stavke je tako, da so pred stavko organizirani rudarji dosegli vse od podjetnikov, kot so bili pogoji do stavke, mi pa nismo dobili ničesar razun razočaranja, živeli smo v prepričanju, da moramo vsi dobiti ali vsi izgubiti, kakor se nam je tudi dopovedovalo od strani delavških voditeljev. Dokler smo bili vsi skupaj, je bilo težko izvejevati pravi uspeh za organizacijo, kako pa na naj kaj dosežemo sedaj, ko smo porazdeljeni? Kratak čas je, ko se bo zopet treba bojevati za plače in pravice vsem skupaj.

Prišel je čas za volitve, da glasujemo, jeli priznamo Clevelandsko pogodbo ali ne. Po mojem mnenju je ne moremo pripoznati, če pa nas ona loči od organizacije. Pri nas še nismo obupali. Vsi se razočaranjem stojimo še trdno, kot smo stali prvi dan, ako ne celo bolj. Do danes se še ni nihče toliko zmotil, da bi bil šel nazaj delat in tudi reči moram, da še nismo zahtevali podpore dožadj. Zavedamo se, da je moralno priakovalo nam na pomoč delavstvo Anglije in drugih držav Evrope, ko je simpatično odobraval našo solidarnost v stavki, a zavedamo se tudi, da nam naši voditelji niso dali zadostne moralne pomoči v stavki. Njim je enakost tuja. Delavci pa, ki se zavedamo na naš trnjevi položaj za vse enak, glejmo, da bomo enakopravni vsi. Kdor ima več, naj da svojemu bratu, da mu bo omogočil boro življenje. — F. Ovsec.

NEW YORK CENTRAL JE PODPISALA.

Chicago, Ill. — New York Central železnica je podpisala končno sporazum z organizacijo železniških delavcev.

New York Central železniška družba je bila med prvimi, ki je izjavila, da podpisuje sporazum. Kasneje je pa došla iz New Yorka vest, da se železniška družba obotavlja podpisati sporazum, ker so nastali spori zaradi razlage pogojev, pod katerimi se stavkajoči delavci vrnejo na delo.

Iz Clevelanda prihaja vest, da se snideje v ponedeljek zastopniki zapadnih železniških družb, da podpisujejo sporazum z organizacijo zaviračev in sprevednikov.

TEŽKOČE V NOVI DRŽAVLJANSKI PRED- LOGI SO JASNE.

DRŽAVNI TAJNIK SVARI
PRED TEMI POTEŠKO-
ČAMI.

Zdi se, da njegovo svarilo ne bo
imelo ničesar.

Washington, D. C. (Federated Press). — Tujecemake žene ne postanejo več ameriške državljanke, čeprav poroče ameriškega državljanca, ako predsednik podpiše Cable-Curtisovo predlogo, ki mu je bila predložena v podpis. Ta predloga ima namen ustvariti stare pravilo, ki je bilo odpravljenno pred pet in sedemdeset leti. Tujecemake žene se bo morala sama potruditi, da postane državljanica. Državni tajnik Hughes je v pismu na senatorja Colta, člana senatnega imigracijskega odbora, z dne 28. junija priporočal, da se ne spremeni državljanstva postava v tem smislu. Povdarjal je, da vpostavlja dejstvo, ako si ameriška žena lahko izbere državljanstvo po svoji volji, kadar poroči tujcemake in prebiva v Združenih državah, komplikacije, kaj je sploh bivališče. To prinaša zopet dvojno državljanstvo. Angla se smatra za angleškega podanika, dokler prebiva v Angliji, dokler pa prebiva v Franciji, pa ni Američan ali Angla. Fakt postojijo, da zakon Združenih držav, ki določa, da ni žena državljanica tiste države, kot njen mož, ne bo povzročil, da tudi druge države sprejmejo tak zakon.

Ta določba v zakonu gre marvečoma bogatim Američankam, ki poroče tujcemake. Bolj resno je vprašanje pri določitvi v četrti sekcijski, po kateri bodo ostali ti sekcijski ženi, katere so poročile ameriške državljanke in prebivajo tu, kaj brez vsakega varstva v trenutku, ko poroče Američana. Po tej predlogi ne postanejo Američanke, akoravno poroče Američana, ako niso posebej prošle za državljanstvo in izvršile vse, kar zakon za podelitev državljanstva določa.

V debati so razni govorniki nagajali, da so žene, ki so se izselile v Združene države, ako so poročene, tako obložene s domačim delom, da nimajo časa za nabavo državljanskih papirjev navadnim in rednim potom. Rekli so, da ako soprogo postane državljan, da se smatra tak dogodek za nekaj izredno važnega v celi družini. In zategadelj so priporočali, da naj žena prišleže lojalnostno do ustave, ko mož prejme državljanstvo, ali naj se ji na kateri drug enostaven način podeli državljanstvo, ako niso posebej prošle za državljanstvo in izvršile vse, kar zakon za podelitev državljanstva določa.

V splošnem sodijo, da predsednik Harding podpiše predlogo, ker neka skupina žen srednjega stanu zahteva, da se za žene, ki poroče tujcemake, napravi izreden zakon, akoravno državni pravdnik priporoča nekaj nasprotnega.

KDO NASPROTUJE PREDLOGI ZA RAZDELITEV PRE- MAGA?

Washington, D. C. — Kongresnik Wingo, demokrat, prihaja iz države Arkansas in v okraju, v katerem producirajo veliko premaga. Kongresnik Bland, republikanec, prihaja iz Indiane in iz okraja, v katerem producirajo veliko premaga. Oba kongresnika nasprotujeta Winalowi predlogi za razdelitev premaga.

Wingo je s pobitimi glasovi reknil: "Zdaj imamo že postavljeno, ki dovoljuje meddržavni trgovski komisiji odrediti železniške vozove premovalniškemu podjetniku. No, zdaj ji boste pa celo dali moč, da bo izbrala kupca, kateremu se mora poslati premag." "Milijeni Bog, ljudje, kam pa boste to deželo?", je nadaljeval Wingo. "Oprostite se morate ne le pri žentlemenu iz New Yorka, ne Londonu, ker ste osvojili njegovo socialistično doktrino, ampak oprostite se morate tudi pri Leninu in Trockiju, katerega si človeče valiti Ameriki. Vi se pa tukaj v roko Leninu in Trockiju. Zakaj ne priznate tega?"

16 ubitih v bitki na Irbakom.

Elfast, 20. sept. — 16 Ircev, demokratov in šest svobodnjavcev je bilo ubitih večer 19. septembra blizu Eriasa v okraju Mayo. Republikanci so vzeli dve

STALIŠČE RUSIJE GLEDE TURŠKEGA VPRAŠANJA.

Čišerlin pravi, da Anglija in Fran-
cija nimata iskati ničesar v
Dardanelah.

RUSIJA JE ZAVEZNIK KEMAL- LISTOV.

Berlin, 20. sept. — Jurij Čišerlin, ruski komisar za vnanje zadeve, je rekel v intervjuju, da Rusija se bo držala pogodbe, katero je sklenila s turškimi nacionalisti v marcu 1921. Na podlagi te pogodbe je Sovjetska Rusija dolžna pomagati turški republikli v Mali Aziji moralno in materialno.

Čišerlin je dejal, da je Mustafa Kemal paša, predsednik vlade v Angori, že vprašal Rusijo, če bo pomagala Turkom v slučaju vojne z entento. Čišerlin odpuje vsakršne v Moskvo, kjer bodo sovjetski voditelji razpravljali o turško-ententni krizi in storili potrebne zaključke.

Čišerlin je dobro pretehtal vsak odgovor, predno ga je dal na vprašanja poročevalca. Tu sledi vprašanja in Čišerlinovi odgovori: "Ali je res, da sovjetska vlada podpira turške nacionaliste, da naj vzamejo Carigrad?"

Odgovor: "Turkov ni treba podpirati. Turki vedo sami, da se jim godi krivica. Na temelju pogodbe, katero smo podpisali z vlado v Angori 16. marca 1921, se vsako gibanje izvrši sporazumno med obema strankama."

"Kemal paša je torej govoril soprazumno s sovjetsko vlado, ko je naznanil, da bo vzel Carigrad."

Odgovor: "Da."

"Ali misli Rusija, da je njej v pridče imajo Turki Carigrad?"

Odgovor: "Da. V pogodbi, katero smo podpisali, je rečeno, da Rusija podpira zahtevo angorske vlade za reokupiranje Carigrada in Tracije. Rečeno je tudi, da pride Dardaneli in Bosporjem vred po kontrolo komisije, v kateri imajo biti zastopniki ljudstva, ki žive ob Črnem in Marmorskem morju ter ob olini; v drugi, ki žive zunaj teh ljudstev, morajo enkrat za vselej držati roke proč."

"Pojdejo ruske armade Kemalu na pomoč za izgon entente iz Carigrada in Tracije?"

Odgovor: "Da, če bo treba. Rusija ne bo trpela, da bi zavzele države dopuščale grškim bojnim ladjam prehod skozi Dardanele. Vsaka pogodba, ki dovoljuje, da zapadnoevropske sile kontrolirajo Dardanele in Bospor, je krivična. Kaj imata Anglija in Francija, ki sta 2000 milj proč, iskati v Carigradu? — To vprašanje je seveda staro že več stoletij. Krimaka vojna je nastala valed tega vprašanja in sedanjja vojna, ki pride, ako je ne prepreči Združene države, izvira iz istega vprašanja: kdo bo kontroliral Dardanele? Rusija se norada meša; Rusija želi mir. Ampak Anglija hoče vojno. Ako se Anglija ne spomene in svetuje Grkom, da naj sprejmejo poraz v Mali Aziji in vrnejo Turkom, kar je turškega v Traciji, ne moremo obljubiti Ameriki ne ostalem svetu, da ne bo izbruhnila vojna kakršna je bila v letih 1914—18."

MARSH NAZNAJJA PORAZ STAROGARDNIKOV.

Washington, D. C. (Federated Press). — Benjamin Marsh, ravnatelj Farmarskega narodnega sveta, je po svojem povratku z govorniške ture, rekel, da bodo starogardniki poraženi pri volitvah v novembu. Marsh je bil na govorniški turi tri mesece in pol in je prepotoval enajst držav. Po njegovem mnenju propadejo v novembu Townsend, Poindexter in drugi, ki so preživeli primarne volitve. Kajti farmarji so se šele zdaj prišli probujati in razumeti, kaj pomeni "newberyizm".

Po njegovem mnenju bodo v državi Michigan in Washington zmagali v jeseni demokratje.

ŽELEZNISKE DELAVNICE NA SANTA FE SO OGRAJENE.

Riverbank, Oak — Santa Fe železniška družba je dala ograjiti svoje tukajšnje delavnice z visoko ograjo, ki se razteza tudi okoli kolodvorov; da ne morejo blizu stavkujoči delavci. To pokazuje, da se železniška družba ne zane za Daughertyjevo prepoved, apak zelo visoko ceni svojo ograjo.

IZ DELAVSKEGA SVETA.

(Federated Press).

Steklarski delavci v Kanawha Cityju, W. Va., so se organizirali in zastavkali. Delali so po 10 ur, sedem dni v tednu in za 30 centov na uro. Zdaj zahtevajo osmurni delavnik in 45 centov na uro. Družba je odalovila voditelje uni-je in skuša obratovati s par skrobi.

Delavska banka v St. Louisu. Unija železniških telegrafistov je ustanovila banko v St. Louisu, Mo., in kupila v ta namen poslopje na oglu Broadway in Pine ulice. Banka bo organizirana v dveh mesecih, imela bo pol milijona dolarjev glavnice in 100.000 začetnega preostanka. Odborniki unije so ob enem odborniki banke. Glavnica je razdeljena na 5000 deležev in unija obdrži 51 odstotkov vseh delnic, ostale delnice so pa na prodaj članom organizacije. Delnica stane \$120. Unija deluje, da vse druge delavske organizacije v mestu kakor tudi posamezni delavci, ki imajo prihranke shranjene, prenese uloge iz drugih bank v to delavsko finančno podjetje.

Granitoseki v San Diegu, Cal., ki so bili izprti pred trinajstimi meseci v gonji za odprto delavnico, so zmagali v treh delavnicah. Dva podjetnika se nadaljujeta izpor, a vse kaže, da se bota kmalu podala.

Motna politična fronta. Delavske organizacije v East St. Louisu, Ill., so po svojih zastopnikih na konferenci dne 16. septembra sklenile združiti vse delavske sile za enotno politično fronto pri novembarskih volitvah.

Solidarnost v Herrinu. Otis Clark, rudar, ki je bil prvi obtožen umora v zvezi z znano bitko s stavkovskazi, je gradil svojo hišo, ko je bil aretiran. Gradnja hiše seveda je prenehala, odkar je Clark v zaporu, toda krajevna unija tosarjev je zadnji teden sklenila, da izgotovi Clarkovo hišo na svoje stroške.

POLOŽAJ NA ŽELEZNICAH. Chicago, Ill. (Feder. Press). — Železniške družbe kot Chicago & Alton, na katerih so železniški delavci dobro organizirani, se drže proč od individualne izravnave stavke. Poleg pa vidimo, da se justični tajnik Daugherty trudi, da sodnijska prepoved postane trajna.

Ti fakti govore, kakšna je strategija trmoglavih železniških predsednikov v administraciji, kajti ne gre se za starostne pravice, mezdno vprašanje ali delovne razmere. Unije se morajo združiti. Železniški predsedniki kot Hale Holden, ki je predsednik Burlington železnice, niso nikdar uživali polnega zaupanja pri delavcih, kajti gledali so nanje s sumljivimi očmi. Holden spada tudi med tiste apostole, ki so gladki in prijazni napram delavstvu in hočejo ustvariti prijateljska čustva med gospodarjem in delavcem, dokler ne dobe prilike, da zaderejo nož globoko in silno.

Njegova akcija so povzročila, da so ljudje kot Willard, predsednik Baltimore & Ohio, Pinley, predsednik Northwestern, in Byram, predsednik Milwaukee železnice, ki so podpisali sporazum s organizacijo železniških delavcev, dospeli tudi za tako meglo. S Holdenom se zdaj druži Smith, predsednik New York Central železnice. Ta železniška družba je skušala krepke zagovornike delavske strokovne organizacije spraviti iz službe že pred prvimi julijem. Smith se je kasneje pridružil Willardu na spravljiv način. Ko je pa bilo naznanjeno, da New York Central železnica podpiše sporazum, je prišel takoj glas v javnost, da je nastal spor glede razlage pogojev.

Southern, Seaboard in Monon železnice so podpisale sporazum. Nadalje se pričakuje, da več železniških družb podpiše sporazum v nekaj dneh.

Saharska železnica.

Pariz, 19. sept. — "L'Echo National" poroča, da so v teku priprave za gradnjo železnice čez afriške puščave Saharo. Gradiljo jo bodo Francozi.

Nemški monarhisti jezi na Viljena.

Berlin, 20. sept. — Vodilni nemški monarhisti, predvsem člani propadli dinastij so ogorčeni, ko so čitali uradno vest iz henzollerskih krogov, da se bo prihodnji kaiser Viljem res oženil.

JUGOSLOVANSKA KVOTA.

New York. (Jugoslovanski od-
delek F. L. I. S.). Od 1. julija
1922 do 30. junija 1923 sme priti
v Združene države 14.000 Jugoslovancev
kvečjemu 6.426 priseljencev. V
vsakem poedinem mesecu pa ne
sme priti več kot petina te letne
kvote. Mesečna kvota za Jugosla-
vijo znaša torej 1.283.

Dosedaj niso priseljenci iz Ju-
goslavije izrpal niti enkrat me-
sečne kvote. Meseč julija je bil
dovoljen vstop v Združene države
860 priseljencev, rojenim v Ju-
goslaviji, in v mesecu avgustu
1.003. Prišlo jih je torej od za-
četka fiskalnega leta od 1. sep-
tembra skupaj 1.863. Od 1. sep-
tembra t. a. do konca prihodnjega
junija sme priti torej še 4.534
priseljencev iz Jugoslavije.

OGLASI "ŠVINDLERSEK" TVRDE RAZNIR IMEN.

New York. (Jugoslovanski od-
delek F. L. I. S.). Poštna uprava
misli, da je prišla na sled naj-
večjemu prekrševalcu v svetovni
izgodovini.

Dotični "bistroum" živi v Mon-
trealu, Canada, in njegov posel
je izjemati dolarško iz ljudi v
Združenih državah s tem, da o-
glašja v časopisih neke ugankne,
češ kdo jih reši pravilno, dobi ne-
ke dragulje in zlatino kot dobi-
tek.

Že pred par meseci je poštna
uprava izdala tirnilno proti te-
mu švindlerju, ki je oglašal pod
imenom Crown Silverware Com-
pany. Od tedaj pa je nld manj
kot petindvajsetkrat spreminil
ime svoje "tvrde" in seveda na-
daljeval oglašanje vedno pod ka-
kim novim imenom. Poštna upra-
va je zopet prepovedala ponatis-
kanje njegovih oglasov, ali dotič-
nik takoj pride na površje s ka-
kim novim imenom. Zadnjič je
nastopil pod imenom United Sil-
verware Company, potem Ra-
diant Diamond Company. Naslov
pa je vedno v Montrealu.

Ljudje naj se pazijo pred tem
švindlerjem.

Zakoni o materin- ski pokojnini.

IX.

New York. (Jugoslovanski od-
delek F. L. I. S.).

NEW JERSEY.

Pravico do podpore imajo ma-
tere-vdove.

Pogoji: Da mati ni v stanu do-
stojno vzdrževati in vzgajati svo-
jega otroka.

Nastanjenost: Mati mora stan-
ovati v dotični County-je pet let.

Starost otroka: Pod 16. letom.

Podpora: Za enega otroka, \$9.
na mesec; za dva otroka, \$14. na
mesec; za vsakega nadaljnjega o-
troka pa \$4. na mesec.

Trajanje: Sodišče more vsak
čas zmanjšati ali ustaviti podpo-
ro.

Uprava: Podpora dovoljuje Ju-
venile Court ali Court of Com-
mon Pleas, ki postavi otroka pod
nadzorstvo State Board of Chil-
dren's Guardians. Ta Board pre-
iskuje vsak slučaj prositelja za
podporo in poroča sodišču, ki v
javni zaslišanju izreče svoj
sklep. Kasneje mora zastopnik
Boarda obiskati podpirano druž-
no vsaj šestkrat na leto.

Sredstva: Iz zakladov dotične
County.

NEW YORK.

Pravico do podpore imajo ma-
tere-vdove.

Pogoji: Podpora mora biti po-
trebna, da ne bo otrok postavljen
v kak javni zavod. Mati mora biti
umno, navedeno in fizično spo-
sobna za vzgojo otroka.

Nastanjenost: Mati mora stan-
ovati vsaj že dva leti v dotični
County. Pokojni mož je moral bi-
ti državljan Združenih držav in
nastanjen v tej državi za časa
svoje smrti.

Starost otroka: Pod 16. letom.

Podpora: Sveta ni določena, ne
sme pa presegati svote, ki bi bila
potrebna za vzdrževanje otroka v
kakem zavodu.

Uprava: Podpora izdaja Board
of Child Welfare dotične County,
katerega, zastopnik preiskuje
vsak slučaj in nadzira podpirano
družino.

Sredstva: Iz zakladov dotične
County.

NORTH DAKOTA.

Pravico do podpore imajo žene,
ki imajo enega ali več otrok.

Pogoji: Podpora mora biti po-
trebna, da se otrok obvaruje
pred zanemarjenjem in da se
družina ne razgrudi.

Slovenska Narodna

Ustanovljena 9. aprila
1904.

Podporna Jednota

Inkorp. 17. junija 1907
v državi Illinois.

GLAVNI STANI: 2657-59 SO. LAWDALE AVE., CHICAGO, ILLINOIS.

Izvrševalni odbori

UPRAVNI ODESEK:

Predsednik Vincent Calkar, podpredsednik Andrew Vidrich, R. F. D. 7, Box 52, Johnstown, Pa., gl. tajnik Matthew Turk, tajnik bolniškega oddelka Bilo Novak, gl. blagajnik John Vogrich, urednik glasila Joža Zavertnik, upravitelj glasila Filip Godina.

POŠOTNI ODESEK:

John Underwood, predsednik, 406 W. May St., Springfield, Ill., Martin Zelenkitch, Box 278, Barbours, Ohio, Fred A. Vider, Box 673, Ely, Minn., John Terrell, Box 161, Lawrence, Pa., John Gorick, 414 W. May St., Springfield, Ill.

BOLNISKI ODESEK:

OSREDNJE OKROŽJE: Bilo Novak, predsednik, 2657-59 S. Lawndale Ave., Chicago, Ill.

VZHOĐNO OKROŽJE: Jacob Ambrak, Box 286, Moon Run, Pa.

John Groselj, 14651 Popper Ave., Cleveland, O.

ZAPADNO OKROŽJE: Anton Sular, Box 104, Gross, Kans., za jugoslad, Max Mero, Box 166, Buhl, Minn., za severozapad, Mike Zugel, 5453 S. Winchester St., Murray, Utah.

Nadzorni odbor:

Frank Zalta, predsednik, 2134 So. Crawford Ave., Chicago, Ill., Frank Semak, 5800 Prester Ave., Cleveland, O., William Sitter, 5805 St. Clair St., Cleveland, Ohio.

Združeni odbori:

Predsednik: Frank Alot, 2134 So. Crawford Ave., Chicago, Ill. Joško Oves, 3639 W. 35th St., Chicago, Ill. Jos. Skuk, 1101 E. 63rd St., Cleveland, Ohio.

VRHOVNI ZDRAVNIK: Dr. F. J. Kern, 6202 St. Clair Ave., Cleveland, O.

POZOR!—Korespondenca s gl. odborniki, ki delajo v glavnem uradu, se vrši takole:

VSA PISMA, ki se nanašajo na poslo. gl. predsednika se naslovajo Predsedniku S. N. P. J., 2657-59 So. Lawndale Ave., Chicago, Ill.

VSE ZADEVE BOLNISKE PODPORE SE NASLOVE: Bolniški tajnik S. N. P. J., 2657-59 So. Lawndale Ave., Chicago, Ill.

DENARNE POSILJATVE IN STVARI, ki se tičejo gl. izvrševalnega odbora in jednote volje se naslovajo: Tajniku S. N. P. J., 2657-59 So. Lawndale Ave., Chicago, Ill.

VSE ZADEVE V ZVEZI Z BLAGAJNISKIMI POSLI se pošiljajo na naslov: Blagajniku S. N. P. J., 2657-59 So. Lawndale Ave., Chicago, Ill.

Vse prireditve glede poslovanja v gl. izvrševalnem odboru se naj pošiljajo Frank Zalta, predsedniku nadzornega odbora, glavar naslov je agoraj.

Vsi pismi na gl. poslati oseb se naj pošiljajo na naslov: John Underwood, 406 W. May St., Springfield, Ill.

Vsi dopisi in drugi spisi, ostanila, oglas, naročnina in sploh vse kar je v zvezi s glasilom jednote, naj se pošilja na naslov: "Prosveta", 2657-59 So. Lawndale Ave., Chicago, Ill.

Naastanjenost: Mati mora stan-
ovati v dotični County vsaj že
leto dni.

Starost otroka: Pod 14. letom.

Podpora: Za vsakega otroka
po \$16. mesečno. (Ako se nenar-
na podpora napačno rabi, more
zameniti se s potrebnimi.)

Uprava: Podpora izdaje County
Court.

Sredstva: Iz fondov dotične
County.

ANOLIJA JE SAMA ZA VOJNO S TURKI.

(Nadaljevanje s prve strani.)

ki Britaniji, da se ohrani svoboda
Dardanel, ne bo pa udeležena pri
nobeni ekpediciji za dosego
grških ambicij.

Ottawa, Ont., Kanada, 20. sept.

— Kanadska vlada je včeraj po-
slala kablagram v London, zahte-
vajoč nadaljnjih pojasnil glede po-
lošaja na Blilnem vzhodu, predno
more misliti na kakšno pomoč.

Rusija zahteva konferenco vseh
prisadetih.

Moskva, 20. sept. — Ruski ko-
misarijat za vnanje zadeve je vče-
raj izjavil, da Sovjetska Rusija ne
bo priznala nobenih zaključkov,
ki jih naredi ententa glede kon-
trole Dardanel in Bospora ter gle-
de razdelitve teritorija ob Črnem
morju.

Rusija zahteva, da se vprašanje
Carigrada in Dardanel reši na
konferenci, na kateri bodo zastop-
pans vsa ljudstva, živeča ob dar-
danelsko-bosporški olini in Črnem
morju; zastopana mora biti Rusi-
ja in Georgija poleg Turkov,
Grkov, Bolgarov in Rumuncev.
To so narodi, ki imajo vitalne in-
terese v olini, katere veče Črno in
Sredozemsko morje. Ako se skliče
taka konferenca, je mogoče, da se
doseže pravičen mir na Blilnem
vzhodu.

Sovjetski uradniki dvomijo, da
bi Rusija pomagala Kemalu paši
z vojaštvom. Pomagala bo Turkom
moralno in s strelivom, če bo tre-
ba, za okupiranje Carigrada, ne
pa z armadami.

Carigrad, 20. sept. — Tukaj po-

ročajo, da so se spopadle ruske in
rumunske čete ob reki Dnjestrju
sadbno soboto. Boji še niso konča-
ni in podrobnosti niso znane.

Delavec brez delavskega časo-
pisja je kakor vojak brez puške.

Narodite se in širite svoje gla-
silo "Prosveta".

NAZNAVILLO IN ZAHVALA.

Z žalostnim sreem naznanjam
tužno vest vsem znanom, prijat-
eljem in sorodnikom, da je pre-
minula moja ljubljena soproga
ozkroma mati

KATARINA SKRBING.

rojena v Trbovljah na Štajerskem.
Umrla je v starosti 46 let, dne 12.
septembra 1922 ob 10:30 minut
dopolodne po kratki in mučni 23
ur trajajoči bolezni. Pogreb se je
vršil iz hiše žalosti dne 14. sept.
t. l. Bila je članica društva št. 27,
S. N. P. J., katerega članem se
lepo zahvaljujem za darovane
krasne vence in za spremstvo k
zadnjem počitku. Hvala članicam
društva št. 164, S. N. P. J., za njih
objake in vdeležbo pri pogrebu, za
podarjene vence in cvetlice, ki so
jih podarile v zadnji spomin. Moja
najlepša hvala vsem, ki so jo obi-
skali za časa bolezni, ob irtva-
škem odru in jo spremenili na poko-
pališče. Želim, da sprejmejo mojo
zahvalo vsi, ki so se kaj žrtvovali
in mi pomagali bodisi na en ali
drugi način, ter me tolažili ob
času nesreče. V stari domovini za-
pušča dva brata in eno sestro v
Ameriki pa eno omoženo sestro
Mary Medvešek nekeje na zapadu.
Počivaj mirno, draga soproga in
mati, lahka naj ti bude ameriška
zemlja. Žalujejo ostali: Matevž
Skrbing, soprogi: Mirko, Viktor,
Matevž in Frank, sinovi; Katarina
in Marija omožena Božič, hčere
in John Božič, zet. Frontenac,
Kans.

Kadar mislite na stari
kraj, mislite na

slovensko banko

ZAKRAJŠEK & ČESARK

70—9th Ave., New York City.

Povest.

-(Dalje.)

Po drugi četvorki, ki je je pisala s Smiljan-
cem, je bila ura odmora. Družba se je zbrala v
dvorani za buffet. Smiljanič je vodil Jurkico pod
pazduho še po četvorki, pa je pristopil z njo k ve-
čerji. V dvorani se je namestila še skoraj večina
gostov. Sedaj je bilo že vse veselo. Mnogo je k te-
mu doprinesla okoliščina, da niso bile mize po
dolgovate in spojene, kakor pri banketih, kjer
moramo paziti, ob kom in pred kom sedimo, am-
pak prirejene so bile male mize, okoli katerih

XX.

Jurkica ni odvrnila ničesar, a ni jej ugašlo da se gospa vmešava v take posle. V svoji mladi pesniški duši je usluge v takih slučajih označala celo za oskrumbo. Starka je bila ganjena do solz ko ji je Jurkica povedala, da se mesto zelo pripravlja za njegov dostojen sprejem. Dogovorila sta se tudi, da tudi gospa nekam posebno prired njegovo sobo (Dolac, prihodnik)

Roman

(Dalle.

"Gospod, profesor, naredite me veliko službu, poselite moja dva brata služavku, in jih osvobodite. Tako mi je zdelo, tako gram z vami. . . Neko ometico čutim po t. rokohorbi — in noga me boli bolj nego, se mi je zdelo. Ako hočete

V. POGLAVJE

je njegov prihod nočaj toliko bolj preplašil. Njegov nocojnji prihod... s pomočjo tega gospoda

(Dalje prihodnjič.)

Grocerijam, sladkarjem in v prodajalne šoleznine dame primeren popust pri večjih naročilih. Pišite po

Informacija na:
FRANK OGLAR,
6491 Superior Avenue, Cleveland, O.

katero priredi

o dia 24, sexta

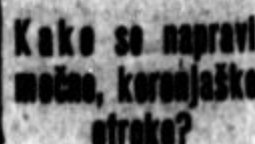
will no State Line Court of record, she be

se vrši v dvorani.

Pričetek veselice ob 9 uri v jutro.

VSTOPNINA: za člane in članice je po \$1.00, za ne člane 50c, dame so proste vstopnine.

Uljudno vabimo vse sosedna društva kot iz East Palestine, Lowell, viho, Struthers, Youngstown, Girard in Warren, Ohio, ter iz Farrell in Sharon, Pa., da nas v obilnem številu посетijo. Za dobro postrežbo jedila in pijače bode akribel odbor. K obilni veselebi vabl odbor. Terri na svidenje dne 24. sept. t. l. veselilni ODBOR!

S tem da se jim daje dobro, zdravo in redilno hrano v dobi njih detinstva. — Ako ne morete dobiti vašega otroka, ne delajte poizkusov z različnimi hranami — dajte mu samo

Borden's
EAGLE BRAND
(CONDENSED MILK)
(condensed milk)

Hrana, ki je vredila še na tisoče otrok v me-
ni in zdrave dočke in dehllice v zadnjih treh
desetletjih.

